KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 10 päivänä toukokuuta 2007,

valtiontuesta C 4/06 (ex N 180/05) – Portugali – Tuki Djebelille

(tiedoksiannettu numerolla K(2007) 1959)

(Ainoastaan portugalinkielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2007/582/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on mainittujen artiklojen mukaisesti pyytänyt asianomaisia esittämään huomautuksensa [1] ja ottaa huomioon kyseiset huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

I. MENETTELY

(1) Portugalin viranomaiset ilmoittivat komissiolle pysyvän edustustonsa lähettämällä 5 päivänä huhtikuuta 2005 päivätyllä ja 7 päivänä huhtikuuta 2005 komissioon saapuneeksi kirjatulla kirjeellä, että ne aikovat myöntää tukea Djebel – S.G.P.S., S.A. –yritykselle, jäljempänä 'Djebel', avustaakseen tämän yrityksen Brasiliaan tekemän investoinnin rahoittamisessa. Portugali toimitti komission pyynnöstä lisätietoja pysyvän edustustonsa lähettämillä 25 päivänä heinäkuuta 2005 päivätyllä ja 27 päivänä heinäkuuta 2005 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä, 26 päivänä syyskuuta 2005 päivätyllä ja 28 päivänä syyskuuta 2005 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä sekä 23 päivänä joulukuuta 2005 päivätyllä ja 3 päivänä tammikuuta 2006 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä.

(2) Komissio ilmoitti Portugalille 22 päivänä helmikuuta 2006 päivätyllä kirjeellä päätöksestään aloittaa kyseistä tukea koskeva EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely.

(3) Portugalin viranomaiset esittivät huomautuksensa edellä mainitussa menettelyssä 31 päivänä maaliskuuta 2006 päivätyllä (ja 4 päivänä huhtikuuta 2006 saapuneeksi kirjatulla) kirjeellä.

(4) Komission päätös menettelyn aloittamisesta on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* [2]. Komissio on kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa. Asianomaiset eivät ole esittäneet huomautuksia tässä yhteydessä.

II. YKSITYISKOHTAINEN KUVAUS TUESTA

Kyseessä olevat yritykset

(5) Djebel – S.G.P.S., S.A. on Madeiralla, Portugalissa sijaitseva yritys.

(6) Yritys kuuluu Grupo Pestana -konserniin, joka on Portugalin suurin hotelliketju ja joka ei kuulu pk-yritysten määritelmän soveltamisalaan. Djebel ei täytä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä 3 päivänä huhtikuuta 1996 annetun komission suosituksen [3] liitteessä olevan 1 artiklan 3 kohdassa eikä mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä 6 päivänä toukokuuta 2003 annetun komission suosituksen [4] liitteessä olevan 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja riippumattomuutta koskevia perusteita. Djebel on siten suuryritys.

(7) Djebel hallinnoi Brasiliassa sijaitsevaa holdingyhtiötä, jonka tavoitteena on sijoittaa hotelleihin ja matkailutoimintaan sekä hallinnoida niitä.

(8) Pestana-konserni oli jo hankkinut hotellin Mosambikista ennen vuotta 1999, ja se on hankkinut Brasiliasta neljä muuta hotellia tässä ilmoituksessa tarkoitetun hotellin jälkeen.

Hanke

(9) Hankkeessa Djebel on hankkinut osakepääoman brasilialaisesta RASH – Administração de Hotéis de Turismo, Lda -yrityksestä, jonka ainoa omaisuus on Rio Atlântico -hotelli Rio de Janeirossa, Brasiliassa.

(10) RASH-yrityksen pääoma hankittiin lokakuussa 1999, ja hotelli oli hankintahetkellä jo täysin toiminnassa.

[1] EUVL C 91, 19.4.2006, s. 25.
[2] Ks. alaviite 1.
[3] EYVL L 107, 30.4.1996.
[4] EUVL L 124, 20.5.2003.

Tuki

(11) RASH-yrityksen osakkeiden hankintakustannukset olivat 14 720 474 euroa.

(12) Portugali aikoo myöntää edellä mainittuun hankkeeseen 3 680 119 euron suuruisen edullisen lainan, joka vastaa 25:tä prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. Tuen määrä on 574 466 euroa, joten tuen nettointensiteetti on 3,90 prosenttia.

(13) Valtio aikoo myöntää Djebelille lisätukea tutkimuksista ja teknisestä avusta, takauksista ja oikeudellisesta neuvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseen vähämerkityksestä tuesta annetun asetuksen ([5]) nojalla.

(14) Tuesta ilmoitettiin osana portugalilaista tukijärjestelmää N 667/1999, jonka komissio hyväksyi 8 päivänä elokuuta 2000 ([6]). Tämän vuosina 2000–2006 voimassa olleen järjestelmän tarkoituksena oli edistää nykyaikaisia ja kilpailukykyisiä yritysstrategioita. Kyseisen järjestelmän mukaan suuryritysten toteuttamiin suoriin ulkomaaninvestointihankkeisiin myönnettävästä tuesta oli ilmoitettava komissiolle tapauskohtaisesti.

(15) Djebel ehdotti 24 päivänä toukokuuta 1999 F. Turismo – Capital de Risco, S.A. -nimiselle julkisia ja yksityisiä yrityksiä omistavalle pääomasijoitusrahastolle osallistumisesta suunniteltuun hankkeeseen. Portugalin viranomaisten mukaan tämän rahaston tukitoimenpiteet eivät sisällä EY:n perustamissopimuksen 87 artiklassa tarkoitettua valtiontukea.

(16) Virallinen tukihakemus tukijärjestelmässä N 667/1999 jätettiin 31 päivänä tammikuuta 2001. Portugalin mukaan F. Turismo – Capital de Risco, S.A. -yritykselle, jäljempänä 'FCR', vuonna 1999 toimitettu asiakirja oli ensimmäinen tukihakemus. Hanke toteutettiin myöhemmin sen oletuksen perusteella, että hanke olisi tukikelpoinen asiaa koskevan Portugalin lainsäädännön nojalla. Portugalin viranomaiset ilmoittivat tuesta sisäisten viivästysten vuoksi vasta huhtikuussa 2005.

III. MENETTELYN ALOITTAMISEN SYYT

(17) Komissio ilmoitti menettelyn aloittamista tässä asiassa koskevassa päätöksessään, että se tutkii toimenpiteen perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrätyn poikkeuksen perusteella selvittääkseen, voidaanko tuen katsoa edistävän taloudellisen toiminnan kehitystä siten, että se ei vaikuta kielteisesti kaupankäynnin edellytyksiin yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.

(18) Komissio totesi myös, että se tutkii toimenpiteen niiden edellytysten perusteella, joita käytetään yleensä tutkittaessa suuryrityksille suoriin ulkomaaninvestointihankkeisiin myönnettävää tukea ([7]). Komissio tasapainottaa tällaisissa tapauksissa yleensä toimenpiteen myönteiset vaikutukset Euroopan unionin kyseisen teollisuudenalan kansainväliseen kilpailukykyyn, sekä sen mahdolliset kielteiset vaikutukset yhteisöön, kuten työpaikkojen siirtymisen riskit ja mahdollisen kielteisen vaikutuksen työllisyyteen.

(19) Komissio ottaa lisäksi huomioon tuen välttämättömyyden, kun otetaan huomioon hankkeeseen liittyvät riskit kyseisessä maassa ja yrityksen ongelmien perusteella, kuten pk-yritysten ongelmien perusteella. Yksi edellytys koskee mahdollista myönteistä alueellista vaikutusta. Komissio torjuu lisäksi kaikki vientiin liittyviin toimintoihin myönnettävät tuet.

(20) Komissio tarkasteli, millainen vaikutus hankkeella olisi matkailualaan Portugalissa (ja näin ollen EU:ssa) ja vaikuttaisiko se kaupankäynnin edellytyksiin EU:ssa yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.

(21) Komissio epäili myös, oliko tuki välttämätön ja/tai toimiko se kannustimena sille, että hakija toteutti investoinnin, sillä hanke oli päättynyt, ennen kuin Djebel haki virallisesti valtiontukea. Komissio pyysi Portugalia esittämään huomautuksia ja antamaan kaikki lisätiedot, joista voi olla apua asian arvioinnissa.

IV. PORTUGALIN VIRANOMAISTEN ESITTÄMÄT HUOMAUTUKSET

(22) Portugali katsoi, että tuen välttämättömyyttä voitiin perustella sillä, että RASH-yrityksen hankinta on Pestana-konsernin ensimmäinen suora ulkomaaninvestointihanke Brasiliassa. Kyseessä on konserni, jonka toiminnot keskittyivät lähes kokonaan Portugalin markkinoille. Portugalin mukaan haaste, joka koskee kansainvälistä laajentumista Brasiliaan, jossa riskit ovat suuret mutta jossa on myös suuria kehitysmahdollisuuksia ja jolla on läheiset historialliset ja kulttuuriset siteet Portugaliin, oli ratkaiseva Pestana-konsernin kehityksen kannalta.

([5]) Komission asetus (EY) N:o 69/2001. Annettu 12 päivänä tammikuuta 2001, EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen (EYVL L 10, 13.1.2001, s. 30), ja komission asetus (EY) N:o 1998/2006 perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen (EUVL L 379, 28.12.2006).

([6]) Kirjeellä SG(2000) D/106085 (EUVL C 266, 16.9.2000, s. 4).

([7]) Ks. asia C 77/97, itävaltalainen yritys LiftGmbH–Doppelmayr (EYVL L 142, 5.6.1999, s. 32), ja asia C 47/02, Vila Galé-Cintra (EUVL L 61, 27.2.2004, s. 76).

(23) Portugali tähdensi Euroopan komissiolle, että yrityksen tukihakemus laadittiin 24 päivänä toukokuuta 1999 ja esitettiin F. Turismo – Capital de Risco, S.A. -yritykselle, joka hallinnoi FCR F. Turismo -nimistä pääomasijoitusrahastoa. Ilmoitettu hakemus muodosti hankkeen toisen arviointivaiheen. Hakemusta on lisäksi arvioitava toukokuussa 1999 vallinneiden olosuhteiden perusteella.

(24) Portugalin viranomaisten mukaan se seikka, että investointi on toteutettu ilman tukea, osoittaa, että hankkeen toteuttaja luotti saavansa mainitun tuen ja että sen täytyi hyödyntää kyseinen liiketoimintatilaisuus. Portugalin viranomaiset väittivät, ettei tuensaajaa saanut rangaista siitä, että hakemuksen tekeminen oli kestänyt kauemmin kuin investoinnin toteuttaminen. Ne toivat esille myös hankkeen haitat ja siihen liittyvät poikkeukselliset riskit, kuten Brasilian erittäin epävakaan valuutan ja sen, että kyseessä oli yrityksen ensimmäinen investointi Brasiliaan.

(25) Portugali katsoi, että Brasiliaan tehty investointi oli omiaan parantamaan Pestana-konsernin kilpailukykyä ja vahvistamaan sen asemaa matkailualalla maailmanlaajuisesti, varsinkin kun se paransi tavaramerkin ”Pestana Hotels and Resorts” tunnettuutta, jolloin Portugalin näkyvyys matkakohteena lisääntyi.

(26) Konsernin Mosambikissa saama kokemus ei sitä paitsi ole täysin verrattavissa sen Brasiliassa kansainvälistymisestä saamaan kokemukseen, sillä näiden markkinoiden ominaispiirteet ovat erilaiset. Mosambikin markkinoilla on runsaasti mahdollisuuksia, mutta ne ovat vielä varhaisessa kehitysvaiheessa, kun taas Brasilian markkinat ovat avoimet ja kilpailuun perustuvat. Ne ovat siten paljon suurempi haaste kuin Mosambikin markkinat. Pestana-konsernin nykyisen kansainvälistymisprosessin yhteydessä Mosambikissa saama kokemus ei riittänyt vähentämään tähän hankkeeseen liittyviä suuria riskejä ja epävarmuustekijöitä.

(27) Portugalin viranomaiset väittivät lopuksi, että tuella on seuraavista syistä rajallinen vaikutus kaupankäynnin edellytyksiin EU:ssa:

— Tuen määrä on vain 574 466 euroa eli 3,9 prosenttia tukikelpoisesta investoinnista.

— Pestana-konsernilla on Portugalissa vain 2 prosentin markkinaosuus, joka on eurooppalaisittain hyvin pieni.

— Brasilian markkinoilla toimii noin 10 000 hotellia, joista noin 7 prosenttia on ulkomaisten yritysten omistuksessa.

— Brasilian markkinoilla kilpailu on avointa, mutta keskittyminen erittäin vähäistä.

— Yrityksen Brasiliassa toimivilla eurooppalaisilla kilpailijoilla on jo erittäin suuria markkinaosuuksia: Ranskalaiskonserni ACCOR on markkinajohtaja 108 hotellillaan, ja toisena on espanjalaiskonserni Sol Melia 23 hotellillaan.

— Kun otetaan huomioon Brasilian markkinoiden suuruus, hanke ei ole riittävän suuri, jotta se voisi lisätä oleellisesti paikallista tarjontaa tai vaikuttaa Brasiliassa jo toimivien eurooppalaisten yritysten asemaan.

Portugali päätteli, ettei ole mahdollista, että kyseessä oleva investointi, joka koski ainoastaan yhden hotellin hankintaa, voisi vaikuttaa merkittävästi kaupankäynnin edellytyksiin EU:ssa ja että sen vaikutus voisi olla ristiriidassa yhteisen edun kanssa.

(28) Asianomaiset eivät ole esittäneet huomautuksia tässä yhteydessä.

V. ARVIOINTI

EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tuen olemassaolo

(29) EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa määrätään, että ”jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan”.

(30) Komissio totesi 22 päivänä helmikuuta 2006 tekemässään päätöksessä, että tuki kuuluu perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan seuraavista syistä:

— Ilmoitetun toimenpiteen mukaan suuryritys saa varoja investoidakseen matkailualaan Brasiliassa osana kansainvälistymisstrategiaansa. Tämä toimenpide merkitsee tuensaajayrityksen etuuskohtelua, koska sille myönnetään etu tai kannustin muihin yrityksiin verrattuna. Tämän vuoksi toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua.

— Tuki myönnetään yritykselle eurooppalaisilla matkailumarkkinoilla, joilla käydään tai voidaan käydä jäsenvaltioiden välistä kauppaa tai joille muiden jäsenvaltioiden yritykset voivat haluta päästä. Tämän vuoksi toimenpide voi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

— Tuki rahoitetaan valtion varoista.

(31) Komissio katsoo, etteivät Portugalin esittämät perustelut (ks. johdanto-osan 27 kappale) riitä muuttamaan näitä päätelmiä seuraavista syistä:

— Pestana-konserni oli ja on edelleen Portugalin suurin hotelliketju, ja se omisti tukihakemuksen jättämishetkellä noin 15 hotellia Portugalissa. Maan matkailualalle kokonaisuudessaan on selvästikin etua siitä, että yksi Portugalin tärkeimmistä tavaramerkeistä on edustettuna Etelä-Amerikassa. Tavaramerkin "Pestana Hotels and Resorts" kansainvälinen leviäminen lisäsi konsernin tunnettuutta, tehosti sen neuvotteluvoimaa ja piristi sen liiketoimintaa hotellialalla. Nämä tekijät olivat omiaan laajentamaan sitä ja parantamaan sen kykyä investoida Portugalin markkinoihin.

— Pestana-konserni on kansainvälistymisprosessinsa aikana toteuttanut Portugalissa useita investointeja: i) se on rakentanut kolme uutta hotellia, ii) se on ottanut hallintaansa Pousadas de Portugal -verkoston, iii) se on hankkinut kaksi uutta heikosti menestynyttä hotelliyritystä ja nykyaikaistanut sittemmin niiden hotellit, ja iv) se on toteuttanut huomattavia matkailuhankkeita, kuten Cidade da Criança -hankkeen Madeiran autonomisella alueella.

— Kun otetaan huomioon Pestana-konsernin suuri koko, Portugalissa syntyneiden työpaikkojen määrän merkittävä kasvu ei perustune pelkästään yhden hotellin hankintaan Brasiliassa. Tällainen kasvu on tosiasiallisesti jo tapahtunut, ja se on ollut seurausta lähinnä edellä mainituista useista investoinneista, jotka konserni on viime aikoina toteuttanut Portugalissa ja jotka on suurelta osin mahdollistanut sen kansainvälistymisprosessin tuoma dynaamisuus. Konsernissa oli vuonna 1999 yhteensä ainoastaan 1 800 työntekijää, mutta vuonna 2005 – vain kuusi vuotta myöhemmin – työntekijöiden määrä oli jo yli 3 500.

— Koska hotellin hankinnasta on etua portugalilaisyrityksen kansainvälistymisprosessissa Brasiliassa, ilmoitettu toimenpide suosii tiettyä yritystä tai tuotannonalaa. Komissio katsoo, että Euroopan unionin yrityksille suoraan ulkomaaninvestointiin myönnettävä tuki voidaan rinnastaa sellaisille yrityksille myönnettävään tukeen, jotka vievät melkein koko tuotantonsa yhteisön ulkopuolelle. Tällaisissa tapauksissa markkinoiden, joilla yhteisön yritykset toimivat, keskinäisen riippuvuuden vuoksi ei ole poissuljettua, että tuki voisi vääristää yhteisön sisäistä kilpailua ([8]).

([8]) Ks. yhteisöjen tuomioistuimen tuomio asiassa C-142/87, "Tubemeuse", Kok. 1990, s. I-959, tuomion 35 kohta.

Tuen soveltuvuus yhteismarkkinoille

Kannustinvaikutus

(32) Komissio ilmoitti tutkivansa, voidaanko tukea pitää yhteismarkkinoille soveltuvana sellaisen EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrätyn poikkeuksen nojalla, jonka mukaan tukea voidaan myöntää "tietyn taloudellisen toiminnan […] kehityksen edistämiseen", jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. Komissio totesi myös, että se ottaa huomioon arviointiperusteet, joita se on soveltanut suuryrityksille suoriin ulkomaaninvestointihankkeisiin myönnettävää tukea koskevissa aiemmissa asioissa (ks. edellä 18 kappale) ja joiden tarkoituksena on tasapainottaa toimenpiteen myönteiset vaikutukset EU:n kyseisen toimialan kansainväliseen kilpailukykyyn (esim. onko tuki välttämätön, kun otetaan huomioon hankkeeseen liittyvät riskit maassa, johon investointi tehdään), sekä toimenpiteen mahdolliset kielteiset vaikutukset EU:n markkinoihin ([9]).

(33) Komissio korosti tuen kannustinvaikutuksen osalta, että näytti olevan tiettyjä viitteitä siitä, ettei tuki täyttänyt kyseistä edellytystä. Lisäksi komissio suhtautui varauksella siihen, millainen vaikutus toimenpiteellä olisi yhteismarkkinoihin. Näitä edellytyksiä ovat erityisesti tuen välttämättömyys, kun otetaan huomioon hankkeeseen liittyvät riskit kyseisessä maassa ja yrityksen ongelmat (jotka muistuttavat pk-yritysten ongelmia).

(34) Valtiontukea koskevan lainsäädännön yleisperiaatteen mukaisesti tuen voidaan katsoa soveltuvan yhteismarkkinoille, jos voidaan osoittaa, että tuensaaja lisää tuen avulla toimintaansa, mitä ei tapahtuisi ilman tukea. Muussa tapauksessa tuki pelkästään vääristää kilpailua ilman, että sillä olisi vastaavasti myönteisiä vaikutuksia.

(35) Komissio suhtautui jo menettelyn aloittamista tässä asiassa koskevassa päätöksessään epäilevästi siihen, oliko tuki välttämätön, jotta Djebel pystyi toteuttamaan investoinnin.

(36) Komissio korosti 22 päivänä helmikuuta 2006 tekemässään päätöksessä, ettei ilmoitettu hanke ollut Pestana-konsernin, johon Djebel kuuluu, ensimmäinen kansainvälistymishanke. Konserni oli jo harjoittanut toimintaa Mosambikissa, joten näytti epätodennäköiseltä, että tuki olisi välttämätön Pestana-konsernin ensimmäisen kansainvälistymishankkeen toteuttamiselle Brasiliassa ([10]).

([9]) Ks. asiat C 41/04 – Orfama, 7 päivänä maaliskuuta tehty 2007 päätös, ja C 36/04 – Cordex, 21 päivänä helmikuuta 2007 tehty päätös.

([10]) Vrt. asia C 47/02 – Vila Galé Cintra, jossa oli kysymys ensimmäisestä kansainvälistymishankkeesta.

(37) Lisäksi Djebel kuuluu Portugalin suurimpaan hotelliketjuun. Yritys on vuodesta 1999 lähtien laajentanut toimintaansa Brasiliassa, missä se nykyisin omistaa yhdeksän hotellia ja on kymmenen suurimman hotelliketjun joukossa. Tämä seikka viitannee siihen, että investointi olisi toteutunut ilman tukeakin. Ei myöskään ole todennäköistä, että nyt myönnettävällä tuella olisi käytännössä mitään yhteyttä yli seitsemän vuotta sitten toteutettuun investointiin.

(38) Jotta voidaan taata, että tuella on kannustinvaikutus, on lisäksi pystyttävä osoittamaan, että tukihakemus on jätetty ennen investoinnin toteuttamista.

(39) Komissio korostaa, että investointi toteutettiin lokakuussa 1999, yli vuotta ennen kuin tuensaaja jätti virallisesti tukihakemuksen valtiontukijärjestelmässä N 667/1999 (31 päivänä tammikuuta 2001). Se ei siis täyttänyt alueellisia valtiontukia koskevissa yhteisön suuntaviivoissa yleensä vaadittavaa ”kannustinvaikutusta” koskevaa edellytystä ([11]).

(40) Portugalin viranomaisten mukaan FCR:n osallistumista investointiin koskeva ehdotus, joka tehtiin 24 päivänä toukokuuta 1999 (ennen investointia), on riittävä todiste siitä, että mainittu edellytys täyttyi. Komissio ei katso, että kyseistä ehdotusta pääomasijoitusrahaston osallistumisesta investointiin voidaan sellaisenaan pitää valtiontukihakemuksena, jolla voitaisiin perustella tuen kannustinvaikutusta.

(41) Komissio tähdentää myös, että investointi toteutettiin lähes viisi ja puoli vuotta ennen kuin Portugalin viranomaiset ilmoittivat siitä komissiolle.

(42) Komissio päättelee edellä esitetyn perusteella, ettei ole sellaisia seikkoja, jotka osoittaisivat, että Portugalin ehdottama tuki olisi välttämätön hankkeeseen liittyvien erityisten riskien poistamiseksi. Näistä syistä komissio katsoo, ettei tuki ole välttämätön, jotta Pestana-konserni pystyisi toteuttamaan investoinnin Brasiliassa ja edistämään sitä. Komissio katsoo, ettei tuella ole minkäänlaista kannustinvaikutusta.

(43) Komissio on myös aiemmissa asioissa todennut, että suoraan ulkomaaninvestointiin myönnettävä tuki saattaa vahvistaa tuensaajayrityksen rahoitusasemaa sekä strategista asemaa, jolloin se vaikuttaa tuensaajan suhteelliseen asemaan EU:n markkinoilla toimiviin kilpailijoihin verrattuna ([12]).

([11]) Ks. alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen 4.2 kohta, jossa todetaan, että tukihakemus on jätettävä ennen kuin hanketta aletaan toteuttaa, jotta voidaan taata, että sillä on kannustinvaikutus (EUVL C 74, 10.3.1998, s. 13).

([12]) Ks. asia C 77/97, itävaltalainen yritys Lift GmbH–Doppelmayr (EUVL L 142, 5.6.1999, s. 32).

(44) Komissio korostaa, että Pestana-konserni on lisännyt liiketoimintaansa hotellialalla mainitun investoinnin jälkeen, eikä kyseessä ollut sen ensimmäinen ulkomaaninvestointi. Portugalin viranomaisten antamien tietojen mukaan Brasiliaan tehty investointi oli ilman tukeakin omiaan parantamaan Pestana-konsernin kilpailukykyä ja vahvistamaan sen maailmanlaajuista näkyvyyttä matkailualalla, varsinkin tavaramerkin ”Pestana Hotels & Resorts” tunnettuuden kautta.

(45) Lopuksi komissio korostaa, että vaikka Djebelin investoinnilla on ollut myönteinen vaikutus Portugalissa, tällaisen vaikutuksen ei periaatteessa voida katsoa johtuvan tuesta. Kuten edellä on selvitetty, tuella ei tässä asiassa ollut minkäänlaista kannustinvaikutusta. Hanke oli jo päätetty ennen kuin Djebel haki tukea, eikä tuen myöntäminen ollut välttämätöntä investoinnin toteuttamiseksi.

(46) Tutkiessaan tuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille komissio arvioi huolellisesti tuen kielteisten ja myönteisten vaikutusten välisen tasapainon. Se selvittää lisäksi, ovatko tuen myönteiset vaikutukset yhteisöön suuremmat kuin sen kielteiset vaikutukset kilpailuun ja kauppaan EU:n markkinoilla. Edellä esitetyn perusteella komission mielestä ei ole syytä katsoa, että Djebelille sen Brasiliaan tekemää investointia varten myönnettävä tuki parantaisi Euroopan teollisuuden kilpailukykyä tai että sillä olisi myönteinen vaikutus EU:n asianomaisiin alueisiin. Sen sijaan tuki vahvistaisi tuensaajan asemaa niiden kilpailijoiden kustannuksella, jotka eivät saa valtiontukea, markkinoilla, joilla kilpailu on vilkasta. Komissio katsoo tämän vuoksi, ettei tuella ole yhteisöön sellaisia myönteisiä vaikutuksia, jotka ylittäisivät tuen kielteisen vaikutuksen kilpailuun.

VI. PÄÄTELMÄT

(47) Komissio päättelee, ettei Portugali ole osoittanut, että Djebel ei olisi toteuttanut kyseistä hanketta ilman tukea. Tuella olisi siten vääristävä vaikutus kilpailuun yhteismarkkinoilla ilman, että tuensaaja lisäisi sen avulla toimintaansa. Sen vuoksi ei voida katsoa, että tuki edistäisi taloudellisen toiminnan kehitystä 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla. Näistä syistä tuki ei sovellu yhteismarkkinoille.

(48) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, ettei ole tarpeen tarkastella muita 22 päivänä helmikuuta 2006 tehdyssä päätöksessä mainittuja seikkoja, joiden perusteella voidaan epäillä tuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Edullinen laina, jonka Portugali aikoo myöntää Djebelille sen Brasiliaan tekemää investointia varten ja jonka määrä on 3 680 119 euroa, ei sovellu yhteismarkkinoille, sillä se ei täytä perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrättyjä edellytyksiä, eikä sitä sen vuoksi saa myöntää.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Portugalin tasavallalle.

Tehty Brysselissä 10 päivänä toukokuuta 2007.

Komission puolesta

Neelie KROES

Komission jäsen